

Boblen

40 år

Jubilæumsskrift for
Frømandsklubben Kon-Tiki

Indledning ved klubbens formand Finn Nielsen

I starten var de 8....

Året er 1973 og TV er stadig kun i sort-hvid.

Alligevel bjergtages mange af TV-udsendelserne med de fantastiske historier og billeder fra Thor Heyerdals og Jacques Cousteaus ekspeditioner.

Dykning er en forholdsvis ny sport og Nordisk Sportsdykkercertifikat kan erhverves på bl.a. AOF-kurser.

Det har 18 brave og entusiastiske unge mennesker benyttet sig af, og de vil gerne finde en klub.

Der er ikke mange dykkerklubber i Danmark, og dem der er, kan ikke magte at optage så mange medlemmer på én gang. Der er ikke andre udveje end at danne sin egen klub og de afholder en stiftende generalforsamling den 20. marts 1973. Frømandsklubben Kon-Tiki er nu en realitet.

Brøndby kommune stiller lokaler til rådighed og snart flytter klubben ind på Hermosagaard.....

John Bischoff

fortæller om starten

(+70, medstifter, første formand, grønlandsfarer, pioner og bosiddende i Brøndby Strand samme sted i nu 44 år)

Vi var 3 brødre og en håndfuld andre som var facineret af dykningen, Jacques Cousteaus, Thor Heyerdal og alt det der. Man kunne tage bevis til "Scubadykker" på aftenskolen, så vi var på kursus i Tingbjerg svømmehal hele vinteren 1972-1973. Udendørstræningen foregik fra stranden og ofte fra Badeanstalten Amager Strand hvor også dykkerklubben Helgoland holdt til. Efter kurset ville vi gerne sammen ind i en klub og selvom vi allerede havde god kontakt med Helgoland, så mente de ikke at de havde plads til så mange på én gang.

Vi prøvede selvfølgelig lidt forskelligt, men til sidst valgte vi bare at danne vores egen klub. Vi lånte Helgolands lokaler til vores

stiftende generalforsamling og måtte så søge et andet sted at være. Flere af os boede i Brøndby kommune, så jeg tog kontakt til kommunen og Kjeld Rasmussen. Efter flere møder fik vi aftalt, at vi kunne indlogere os sammen med hjemmenværnet lige over for kroen. De var desværre ikke helt åbne og var måske bange for at vi var folk fra 3. kolonne. I hvert fald måtte vi meget hurtigt ud igen og blev i stedet sat sammen med spejderne på Hermosagaard i forsommeren 1973. Det var i stueetagen, for 1. salen var bare et åbent loft – sådan som I kender det ovre fra loftet, som I deler med spejderne i dag. Efter noget tid foreslog vi at vi kunne få lov at bruge 1. salen mod at vi selv gik i gang med at renovere den. Der var OK fra kommunen og vi brugte megen tid de næste år på at forbedre det.

Samtidig skulle vi jo også dykke og bygge udstyr. Vi havde jo ikke grej som i dag, så flaskerne skulle monteres med seler og vi støbte selv vores bly og lavede bæltter af brandslanger. Bæltespænderne var en udfordring i sig selv da det jo skulle være "Slå på og gå op" så de hurtigt kunne udløses.

Klubnavnet er ganske rigtigt inspireret af Thor Heyerdal, så vi måtte hellere skrive til ham og få lov til at bruge navnet. Det fik vi selvfølgelig lov til og det glæder mig at I har holdt fast i både navn og logo. I øvrigt er Thor Heyerdal også æresmedlem af klubben. Ja, det vil sige at vi skrev til ham og tilbød ham æresmedlemskabet, men vi hørte godt nok ikke fra ham siden.

Flere dele af Johns fortælling er indarbejdet i beskrivelsen af klubhistorien på de følgende sider.

John sender os sine varmeste hilsner.

Arne Hagedorn fortæller om starten

(64, medstifter, nestor, æresmedlem, stadig arbejdsom og stadig bosiddende i Valensbæk)

Vi kom faktisk fra 2 aftenskolehold med over 25 kursister. Vi prøvede at komme ind hos Helgoland, men de turde ikke tage så mange ind. Vi lånte deres lokaler til stiftende generalforsamling og vi var 8 der stiftede klubben.

Hurtigt kom der flere fra aftenskolen og vi fik plads på Hermosagaard. Faktisk tog vi kun medlemmer ind fra aftenskolerne de første år. Vi var nogle amatører og lavede mange begynderfejl. Såsom at lave stranddyk med 300 meters gang ud til 1½ meters dybde. Sådan var det jo.

Vi havde ikke vores egne instruktører og kunne derfor ikke udstede beviser. Alt foregik via Dansk Sportsdykker Union. Jeg blev i 1974 klubbens første uddannede "Kontrollant". Det var en helt særlig tilids-post med ret til at kontrollere at prøverne blev afviklet korrekt. Først senere turde DSU åbne for egentlige klubinstruktører, som jeg også hurtigt fik bevis på. Uddannelsen skete på tabel 69.02 som nok var lidt skrappere end US Navy – men det skulle jo være så sikkert som muligt. Lidt senere udarbejdede jeg dog en kombitabel - "Arne-tabellen" - til ren Kon-tiki brug. Arne må nærmest have været hyperaktiv når man læser om hans engagement og hans mange roller. Helt sådan husker han det ikke, men det var en spændende tid og de var meget energiske. Arne husker tilbage på sin tid med både turudvalg, materieludvalg og de rigtig mange år som uddannelsesansvarlig. Han husker fx hjemmebygning af Silica gel filter til klubbens kompressor, hvilket betød at man havde landets tørreste luft i flaskerne. Også den store dykkerlampe på 400w var en af hans "opfindelser".

Uddannelse og sikkerhed har altid stået Arnes hjerte nært og han er glad for at høre at vi stadig holder fast i at tilbyde gode rammer for dykning og holder høj fokus på sikkerheden.

Også Arne sender os de varmeste hilsner.

De følgende 10 år udviklede klubben sig fra en græsrodsklub uden større rodnet til en veletableret og aktiv forening med over 50 medlemmer. Her følger et kort gennemløb af noget af klubbens historie gennem de første 10 år.

Hermosagaard

Medlemmerne var vældig glade for lokalerne på 1. sal af stuehuset på Hermosagaard. Men reelt var det kummerlige forhold med dårlig isolering, utæt tage og bare 40 m2 at være på. Men man havde tag over hovedet.

I de følgende år stod man selv for forbedringerne og medlemmerne må jævnligt høre for at de skulle stille op til arbejdsdage. Men man er glade og holder mange (vilde) fester. Det var jo de glade 70'ere. Men det var også tiden for energikrisen og vupti – den 23.12.74 fryser kommunen alle foreningerne ud af Hermosagaard. Der skal spares og kommunen lukker simpelt hen for varmen. Og man mener i øvrigt ikke der kommer så mange foreningsmedlemmer på gården. Men de forskellige foreningerne tager blot det varme tøj på og tager udfordringen op med kommunen og Borgmester Keld Rasmussen. Økonomiudvalget indrømmer senere på foråret at man har taget fejl; fyret reparerer og der åbnes igen for varmen efter nogle måneder.

Klubben indgår også i gårdens brugerråd og her får man bl.a. en stor rolle ved renoveringen af Kostalden. Som jo rent faktisk var en gammel kostald indtil 1978, hvor den store renovering var overstået. Klubbens engagement er såmænd en af årsagerne til at vi stadig den dag i dag har ret til én gratis leje af Kostalden i løbet af året.

I 1980/81 renoveres klublokalerne så meget at klubben må flytte ud i en periode. Til gengæld udvides klublokalerne fra de 40 m2 til hele 73 m2 og der kommer nye stolper, isolering og – ikke mindst – ovenlysvinduer. Ja, indtil da må der have været pænt dunkelt deroppe under taget.

I efteråret 1982 opsættes der en mønttelefon i det lille rum i NØ-hjørnet af gården ☺

Svømmehallen

Det var ikke kun gården der var udfordringen. De 18-25 medlemmer havde i de første år ikke adgang til svømmehal, de havde ikke nogen båd, de fik fyldt flasker ude i byen, de kunne ikke blive medlem af

DSF, flere havde ikke Nordisk Sportsdykkerbevis – og de havde ingen kondi. MEN når man læser i Boblen mærker man en stor dykkerlyst, et kæmpe engagement og en pioner-ånd som har holdt i mange mange år.

I starten måtte man selv søge efter svømmehal. Bla. Tingbjerg Svømmehal og andre steder. Men det blev fravalgt fordi man skulle betale. I oktober '73 tildeles klubben dog tid i Gildhøjskolens svømmehal på lørdage fra 10-13 vedlagsfrit. Glæden er stor, men tilslutningen i svømmehallen er knap så stor. Måske derfor flytter kommunen hurtigt klubben til Brøndby Strand skolen med tid fredag 19-21.30 med deraf følgende begrænset fremmøde. I august '74 får man ifølge Boblen tildelt "en rigtig svømmehal", men hvor?. Det fremgår ikke af Boblen før oktober måned, så forhåbentlig har medlemmer fundet frem til den på anden vis. Det var i øvrigt på Nørregårdsskolen. Man supplerer senere med træningstider på tirsdage kl. 19 på Badeanstalten Amager Helgoland med noget større succes.

Boblen, bådene og alt det andet

I de første Bobler omtales flere ture – alle uden både, for det havde man jo ikke. Første bådture optræder først i august 74. Formentlig i en af medlemmernes private både. Pengene var små dengang og klubben havde ikke råd til egen båd. I 1976 har klubbens medlemmer i alt 6 både med en kapacitet på ca. 20 dykkere. Arne Hagedorn og Finn Rasmussen danner et "rederi" og anskaffer sig en gummi-båd med en 25 hk motor – den største og stærkeste blandt klubbens medlemmer. I september 78 beslutter man at købe en klubgummibåd. Den var nok lidt lille for allerede i 81 beslutter man at købe/overtage to både fra Arne Hagedorn og Jørgen Askbo for ca. 20.000 kr. I 19XX anskaffes "Den sorte", i 1999 udskiftes den gamle gule med "Den lille grå" og i 2003 skifter man gummiets ud med "Alu'en".

En dykkerklub uden kompressor. Kan det lade sig gøre? Ikke i dag, men det

kunne det dengang. Først i maj 74 anskaffede klubben sig en Bauer KA 14-85E til 200 l/min. Pris 13.730 kr. + moms. Det var dyrt dengang og klubben måtte optage et lån på 10.000 kr. i Sparekassen.

Der var bare lige et lille bitte problem: Der var ikke elkraft nok på gården. Så har man hørt det med. Så i starten måtte kompressoren stå hos Allan og kun særligt trænede personer måtte stå for fyldningen.

I efteråret 75 anskaffes en rejsekompressor, og først i september 76 godkender kommunen at der må etableres stærkstrøm – for klubbens egen regning og arbejdskraft.

Genoplivningsudstyr var ikke standardudrustning, men klubben var jo meget optaget af sikkerhed, så i starten af 1975 købes et super genoplivningsudstyr. Dog skulle medlemmerne selv sørge for personlige masker. Det var vist nok noget med hygiejnen.

Turreferater fylder dejlig meget i de gamle Bobler. Også selvom de foregik uden båd. Det var rejselystne folk og den første tur til Bornholm var allerede i 74 og igen i 75 – denne gang med egen kompressor. Sommeren 76 går turen til Jugoslavien (Cres og Mali Losinj) og i årene efter er det Norge, Malta og Maldiverne. Okay, det er ikke alt sammen stort anlagte klubture, men et mindre antal medlemmer, der tager af sted sammen. Men de tog af sted og det ser ud som om at det var vigtigt for stemningen og selvopfattelsen i klubben.

I 80 hører vi for første gang om Hullehavn camping på Bornholm. Det udvikler sig til en længerevarende tradition, der holder til ind 90'erne.

– Nok har jeg humoristisk sans – men der må være en kant!

Sikkerheden har altid været i højsædet hos Kon-tiki. Specielt da sporten op gennem 70'erne kostede en del dykkere livet. Desværre også et Kon-tiki medlem i maj 1974. I årene der fulgte blev det fokuseret meget på indførelsen af body-linier, uddannelse af dykkerledere og sikkerhedsprøver. Deciderede sikkerhedsøvelser ses første gang på skrift i 1980 og i september 80 drøftes på generalforsamlingen om sikkerhedsprøverne skal gøres obligatoriske. Det besluttes med 12 stemmer for og 5 imod.

Det var ikke nemt at holde medlemmerne fast på beslutningen, og diskussioner om sikkerhedsprøverne har præget stort set alle generalforsamlinger lige siden. (I dag er det ikke længere obligatorisk og har ikke været det i flere år).

I 82 beslutter bestyrelsen at alle medlemmer skal føre logbog og turudvalget udlover en præmie til den mest flittige.

Medlemskab af DSF blev i øvrigt afvist af DSF i første omgang da klublovene ikke var "gode nok". Klublovene justeres og i februar 74 besluttes og opnås medlemskab af DSF.

Apro pos generalforsamlinger og valg til bestyrelsen. Til trods for det store engagement og dykkerlyst kneb det hvert år med at få valgt folk til bestyrelsen og i særdeleshed til formandsposten. Et evigt tilbagevendende problem.

Den første formand var John Bischoff og han efterfulgtes året efter af Chris Olsen, der igen blev efterfulgt af Niels Rasmussen.

I 1976 stillede ingen op som formand, men hele 8 ville gerne ind i bestyrelsen. 4 blev valgt ind, men ingen som formand. Bestyrelsen blev pålagt at konstituere sig selv og udpege en formand. Valget faldt på Arne Hagedorn.

I 1977 var det så slemt at man ikke havde nogen som helst kandidater til formandsposten – og en del af de øvrige poster. Man mente at det kunne skyldes, at man blev valgt for 2 perioder af gangen og at det var for lang tid at binde sig. Men sådan var reglerne jo. Så hvad gjorde man så? Jo, man var kreativ og indførte 2 årlige generalforsamlinger. Så kunne man

vælges for 2 perioder af gangen – men det varede kun 1 år. Smart.

Mærkelig nok, så blev den næste formand genvalgt adskillige gange og sad faktisk i 2½ år.

I oktober 81 besluttes det på en ekstraordinær generalforsamling at gå tilbage til 1 årlige forsamling i februar måned. Stort set med den dagsorden vi kender i dag.

Allerede tidligt samledes medlemmerne i "Interessegrupper" – forløberen for vores udvalg. Det første udvalg var fotogruppen.

I 78 foreslår Arne Hagedorn at der findes et nyt klublogo. Han synes logoet ligner for meget "Nej Tak til Atomkraft". Måske han havde ret, men man var ikke interesseret og nedsatte derfor et udvalg, hvortil Arne svarede:

"Skal det syltes så meget". Syltningen virkede i hvert fald. Først i '90-erne ses små justeringer og i '96 ses en moderne udgave af logoet – og det er stadig det samme. Arne syntes også i 78 at der kom for få medlemmer på klubaftenen, så han foreslog at man flyttede klubaften fra onsdag til tirsdag eller torsdag. Igen et kontroversielt forslag fra Arne. Han motiverede det med at det nok var for meget sport i TV, som holdt folk væk. Forslaget faldt dog.

Hver vises det gamle "Nej Tak til atomkraft" og vores klublogo. (Arne havde jo lidt ret).

De andre

Der var ikke mange dykkerklubber i starten af 70'erne, men der skete meget i det årti. Der blev etableret gode samarbejder

med både Baracuda, Baltic og Helgoland. Et samarbejde der sikrede at man hyppigt kunne komme på tur.

Brøndby kommune startede en ungdomsskole allerede i 74. Sædvanen tro lurepasser Kon-tiki lidt da man ikke rigtig er klar til at tage mange unge ind. Det betyder så at Regina Maris primært tiltrækker de unge fremover.

Kon-Tiki og Regina Maris har altid haft et særligt forhold til hinanden. Faktisk var man langt inde i forhandlinger om sammenlægning omkring 1980. Det lader til at Kon-tiki mente at man var bedst tjent med at være sig selv. Tanken om sammenlægning har været luftet flere gange siden, men vi er her stadig. For mange år siden købte vi endda nitrox-anlægget sammen med Regina Maris og vi har de sidste år fået et lidt tættere forhold til dem via vores fælles Fastelavnsarrangement.

Medlemmerne

De var også tørstige dengang og havde godt gang i baren. I august 74 sættes øl op til 2,50 kr. og sodavand til 1,50 kr. En del klubmedlemmer havde ikke egen telefon og man kan i de første Bobler læse om telefonnr der starter med Ægir og Minerva. ☺

Medlemsudviklingen har gennem tiden været meget svingende. I starten naturligvis kun opadgående og mange har sat deres præg gennem tiderne. Med fare for at overse nogen, så kan fx nævnes:

Arne Hagedorn er med fra start og er en driftig herre, der tidligt anskaffer båd og hyppigt køber ny bil.

I 75 møder man Henrik Bülow som hurtigt tildeles kontingentnedsættelse (som studerende eller værnepligtig). Man møder ham senere som formand og den hemmelige julemand (så vidt vides)

Finn Rasmussen dukker også op og yder et uvurderligt arbejde i materieludvalget i mange år.

I 77 møder vi Mogens Brix som virkelig har præget klubben som turudvalgsformand, barmand, kok og meget mere.

I 77 er der ca. 30 medlemmer og i 79 er der ca. 45 medlemmer.

I 1981 kan man læse i Boblen "Følgende

medlemmer er efter endt prøvetid optaget i Kon-tiki....." Det er 7 stk, hvoraf Kurt Thomsen og Stig Sørensen stadig hænger på.

I 1982 er medlemstallet oppe på 52 og derfor kunne man i 1983 fejre 10 års fødselsdag med endnu et brag af en fest.

Formænd gennem tiderne:

Mar.73 – Feb.74

John Bischoff

Feb.74 – Feb.75

Chris Olesen (ingen stillede godt nok op så bestyrelsen valgte selv Chris)

Feb.75- Feb.76

Niels Rasmussen

Feb.76- Feb.77

Arne Hagedorn (igen stillede ingen op og bestyrelsen valgte selv Arne)

Feb.77-Sep.79

Jørgen Askbo (i tiden med 2 årlige forsamlinger)

Sep.79-Okt.81

Henrik Bülow

Okt.81- Aug.83

Sven Andersen

Aug.83-Feb.84

Ole V. Larsen

Feb.84-Feb.89

Bo Jensen

Feb.89-Feb.05

Roberto Grinstein

Feb.05-Feb.11

Susanne Kofoe

Feb.11-Feb.13

Thomas Knudsen

Feb.13-

Finn Nielsen

Da Køge Bugt Strandpark blev indviet i 1980 af daværende statsminister havde Kon-Tiki en fremtrædende rolle hvilket fremgår af følgende klip fra Boblen:

KON-TIKI KASTER ANKER !
=====

Søndag d. 8. juni åbnedes Køge Bugt Strandpark, og i forbindelse med øvrige festligheder i den anledning, havde vor klub lovet at deltage med forskellige ind og udfald.

I formiddagstimerne dystede et hold KON-TI 'er på fire i stafetsvømning med ABC udstyr mod 3 hold fra andre klubber langs kysten.

Jeg har forsøgt, hos de implicerede parter, at skaffe oplysninger om arrangementet og kampens udfald. Ingen i klubben synes at være interesserede i at fortælle noget, men af holdets pinsomme blik i øjnene på spørgsmålet, skønner jeg at de kom ind på en flot 4. plads.

Senere på dagen mødte KON-TIKI, stærkt suppleret af REGINA MARIS, op iført fuldt ornat med 3 gummibåde i Brøndby Strand området.

Først viste store Bjørn og lille Thomas hvordan man iklæder sig alt udstyret, samtidig med at der i højtaleranlægget blev redegjort for udstyret.

Det var ret så lunt for de to at stå på scenen i den bagende sol, og efter demonstrationen kom de hurtigt i vandet, for at svalde sig lidt.

Imens var der gjort klar til en redningsøvelse, som gik ud på at Ole skulle falde overbord fra gummibåd uden flasker, og gå til bunds, (hvor vi selvfølgelig havde anbragt flaske med automater).

15-20 dykkere dannede så kæde for at lede efter ham, imens publikum blev orienteret via højtaleranlægget. Da han var fundet blev han bugseret til bredden, mens man gav ham første-hjælp (mund til næse), og så snart han var trukket på det

tørre, gik Arne m. fl. i gang med genoplivningsudstyret samt hjertemassage. Det virkede vist ret dramatisk, og Ole var snart "frisk" igen.

Derefter skulle der være lansekamp. Der var udtaget tre hold på hver 5 kæmper + 1 rorkarl til hver af de tre gummibåde. Lige da kampen skulle starte ankom vor statsminister til området sammen med borgmesteren, og det blev arrangeret at de to sammen på vandcykle skulle være dommere i slaget.

Kampen belgede frem og tilbage, ingen var meget for at gi'sig og falde i vandet. Dommerne sejlede flere gange lige ind i tumulterne og blev sjasket godt til med vand.

Dommerne blev opildnede af kampen og gik nu aktivt ind i den. Anker tilkæmpede sig en af lanserne som han med sejrbrøl holdt højt over hovedet.

På dette sejrssignal hoppede alle dykkere i vandet for at tippe vandcyklen rundt, og der blev kæmpet bravt.

Medens en tusindtallig menneskemængde råbte og skreg og morede sig, blev statsministeren og borgmesteren tippet i vandet fuldt påklædte og med redningsveste på, til stor moro for al folket.

Ib J. og Arne bjærgede de to herrer ind på det tørre, hvorefter Anker Jørgensen hastigt skvulpede op til sin bil og kørte hjem, Kjeld Rasmussen nåede inden han forlod området, at sende et par kasser øl hen til os som tak for kampen.

Der findes fyldige billedreferater af seslaget i BT d.9.juni og Billed Bladet d.13.juni.

Vi afsluttede dagen med en tovtrekning i vandet, hvor KON-TIKI
 kæmpede mod REGINA MARIS, som vandt kampen delvis p.g.a. over-
 tal af deltagere samt lidt snyd (fy Per !).
 Det var alt i alt en dag som ingen af de deltagende glemmer.

Jørgen

5 ... fremmedene var ubarmhertige.

SVømmehallen åben igen 16/8

Kluboplevelser i 80'erne

Stig Sørensen peger på highligts fra klubbens tidlige år

Mogens Brix tilbereder stegen til sine dykkere på Hullehavn Camping

Klubbens nuværende kasserer Kurt Bach og jeg kom fra en anden klub til Kon-Tiki d. 1. 10. 1980. Som helt nyt medlem skulle det vise sig at være en oplevelsesrig periode i klubbens historie. Jeg vil her beskrive personer og særlige hændelser som gjorde stort indtryk på en ung dykker.

Mogens Brix

Kon-Tiki havde i starten af 80'erne en meget driftig turudvalgsformand som hed Mogens Brix. Mogens var skraldemand af profession og når han kom hjem fra arbejde tidligt om formiddagen brugte han en del tid på at planlægge nye oplevelser for "hans dykkere" som han omtalte os. Mogens havde en evne til at kunne tale med alle og var ikke bleg for at lave aftaler til gavn for alle "hans dykkere"

Hullehavn camping

Jeg mødte Kon-Tiki på Hullehavn camping i 1980 hvor Mogens allerede havde skabt kontakt til lokale fiskeskipperne som kunne sejle os ud fra Svaneke og Rønne. Men hans store indsats i en del år var, at over-

bevise campingchefen om at Hullehavn camping skulle være en campingplads-målrettet dykkerklubber. Der måtte derfor være faciliteter for dykkere, dvs. Kompressoranlæg og plads til gummiåde m.m. Tro det eller ej, men i 81-82 havde campingfater investeret i et komplet fyldeanlæg til det stadig stigende antal dykkere som besøgte stedet. Kon-Tiki brugte Hullehavn camping som fast klubsommerferie i en periode på næsten 10 år. Mogens udviklede hans sommerferieaktiviteter til også at agere som guide for danske og tyske turister når de skulle besøge Afeira der ligger på 43 meter vand lidt udenfor Årsdale. Mogens havde fundet ud af, at vi skulle dykke efter Industriministeriets dykertabel fordi den gav mest tid på dybden i forhold til Universaltabellen som var forbundets officielle tabel. Han var den type man havde fuld tillid til. Hvis Industriministeriets tabel efter hans mening var bedst, så var det sådan det var.

"Jagten på den bornholmske diamant" (1983)

Mogens havde i sin grundige research fundet ud af at der var noget der hed "bornholmske diamanter" hvilket var nogle naturlige forekomster af kvartskrystaller man kunne finde 2 steder på kloden, heraf det ene sted ud for Boderne på Bornholms sydkyst. Krystallerne lå i nogle skifferboller som var dannet under kolossalt pres i silurtiden. Krystallerne ligner i høj grad diamanter som vi kender dem fra Afrika. I en periode for et par hundrede år siden var der i Danmark importforbud af ægte diamanter og derfor brugte man diamanterne fra Bornholm i stedet.

Vi havde organiseret dykningen således at der var nogle hold i vandet som lokaliserede kalkbollerne og på overfladen en gummibåd der fiskede byttet op. Vi flækkede skifferbollerne på stranden for ikke at skulle slæbe rundt på disse sten der vejede over 20 kg. stykket. Der var en lille hele vejen rundt i kanten, hvilket gjorde det forholdsmæssigt nemt at flække stenen med en mejsel og en mukkert. Når stenen delte sig, kunne man se et hulrum i midten besat med kvartskrystaller og i dette hulrum kunne man være heldig at finde løse krystaller som umiddelbart kunne høstes.

Jeg havde anskaffet et smalfilmskamera der var så avanceret at det kunne filme under vandet uden undervandshus. Jeg lå derfor inde med en del filmstrimler som Mogens og jeg besluttede at lave til en lille film når vi kom hjem. Filmen blev færdig og der blev lavet et tilhørende kassettebånd med speak og musik. Til sidst i filmen poserede Mogens hustru med sine guldfindfattede diaman Smykker som Mogens havde fået den lokale guldsmed til at fremstille.

Filmen præsenteres

Da filmen var færdig og klar til præsentation, samledes vi i klubben og nød produk-

tet på lærredet. Da det havde været et stort arbejde at lave filmen, syntes jeg at en af vores samarbejdspartnere, som var genbo til mig skulle nyde godt af filmen. Han hed Birger Thomsen og var en af de 2 personer som varetog det marinarkæologiske område for skov- og naturstyrelsen i Danmark. Det var helt naturligt at Birger delte vores oplevelser, da han var meget interesseret i alle de spændende ting klubben havde gang i. Birger havde fortalt om nogle af deres projekter som Kon-Tiki blev inviteret til at deltage i. Det drejede sig om et gammelt linjeskib som angiveligt skulle ligge i Køge Bugt, Dannebrog hed det.

Da gruppen i skov- og naturstyrelsen havde set "jagten på den bornholmske diaman" var der stof til eftertanke, hvilket resulterede i at der blev dekretet total snorkel- og dykkerforbud i en nærmere bestemt område ud for Boderne på Sydbornholm. Set i lyset af områdets unikke geologiske forekomster er det helt klart en gevinst at dette dykkerforbud blev iværksat af hensyn til eftertiden. Dette var det første dykkerforbud Kon-Tiki fik etableret.

Greenpeace aktionen (1983)

Vi blev kontaktet af Greenpeace der havde brug for nogle dykkere til en aktion. Vi var nogle som kunne stå inde for Greenpeaces måde at skabe opmærksomhed på når det drejede sig om miljømæssige områder. Det var jo dengang hvor miljøet ikke var lige så meget på dagsordenen som det er i dag. Mogens Brix, Anders Mejer og undertegnede mødte i Frihavnen og mønstrede på det gode skib Tjur. Vi blev briefet om aktionens mål som var atomaffaldsskibet Sigyn. Skibet skulle hente atomaffald på Barsebäck tidligt morgenen efter. Skibet var blevet observeret af Greenpeacefolkene ved Kronborg, så vi vidste at afhentningen var nært forestående. Vores plan var, at blokere indsejlingen til Barsebäck så Sigyn ikke kunne afhente atomaffaldet. Ideen var, at få hele den danske og svenske presse til at sætte fokus på problematikken med at have et atomkraftværk med farligt affald så tæt på en storby.

Vi ventede, men kunne ikke se Sigyn og mørket faldt på. Vi vidste at skibet måtte være i nærheden, så i nattens mulm og mørke tog jeg sammen med en canadier af sted i en gummibåd uden lanterner for at lokalisere Sigyn. Vi sejlede langt og i det fjerne så vi et skib ligge for anker. Vi kunne se den svenske kustbevakning sejle i deres hurtige skibe i nærheden af os og det drejede sig selvfølgelig om ikke at blive opdaget, da de havde fået nys om at en aktion var under opsejling. Vi sejlede hen til det store skib og kunne se navnet Sigyn på siden, hvorefter vi sejlede tilbage henover de mørke, usynlige bølger. Vi havde lidt svært ved at finde ud af hvilken retning, men jeg havde taget vores sejlede kurs på mit spejderkompas og kunne udstikke en backcourse.

Vi vidste nu at det var Sigyn der lå for anker, men vi vidste ikke hvornår det havde tænkt sig at lette anker og sejle mod den blokerede indsejling. Vores plan var, at gummibåde og vores kuttere skulle lave en fysisk blokade af det smalle havneind-

Anders Mejer (i midten) i Greenpeace's gummibåd efter aktionen

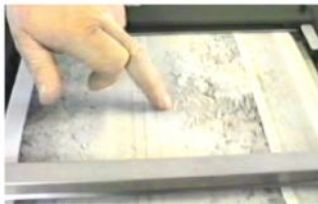
løb, så indsejling var umuliggjort. Dykkerne skulle hoppe i vandet med nogle store bøjer så de ikke blev suget ned i skruen.

Vi ventede og ventede, intet skete. Natten faldt på og snart lyste det. Der var en massiv morgentåge som rullede ind fra vest og lå lige foran havnen. Jeg havde morgenvagten sammen med nogle af Greenpeacefolkene. Vi var handicappede af at vi ingen kommunikation havde udover VHF, men den kunne alle jo aflytte. Pludselig ud af tågen kommer Sigyn buldrende. Kurs direkte mod havneindløbet hvor vi forsøgte at lave en koordineret indsats uden kommunikationsmidler. Sigyn var kommet helt op til havneindløbet før gummibåde, dykkere og både var klar. Vi fik lukket indløbet af og Sigyn smed sit store anker lige foran gummibådene. Det var i høj grad skræmmende at se det store skib så tæt på. Vi følte en fornemmelse af sejr, da skibet smed ankeret; nu havde vi stoppet kolossen. Bedst som vi sad med denne fornemmelse gav den franske kaptajn fuld gas og Sigyn pløjede sig med anker og det hele, tværs igennem demonstranterne.

Aktionen blev dækket af dansk og svensk TV. På dansk TV konstaterede journalisten at den stod 1-0 til Sigyn. Jeg synes personligt at det er fedt at kunne sige at man har været med til en Greenpeace aktion mod Barsebäck og været medvirken- de til at lukke det.

Dannebroge findes (1984)

Mogens Brix havde som turudvalgsformand et abonnement på "efterretninger for søfarende" hvori blev oplyst hvis der var særlige ting i de danske farvande skibsfarten skulle være opmærksom på. Således også forhindringer på havbunden såsom vrage etc. Mogens var ved at få kaffen galt i halsen da han læste at søopmålingsfartøjet SKA 16 havde registreret et objekt på havbunden "som kunne være et vrage" Dette objekt lå præcis i det område Birger Thomsen fra skov- og naturstyrelsen havde udpeget som det område hvor linjeskibet Dannebroge kunne findes på basis af nogle beregninger over vindretning og manøvrede for datidens linjeskibe. Mogens fik hurtigt organiseret en af medlemmernes kuttere og stævnedes med et lille hold medlemmer ud til positionen. De fik et ekko på ekkoskriverværten der kunne indikere et vrage. Da de dykkede ned, kunne

Vraget af Dannebroge toner frem på søopmålingsfartøjets sidescan sonar

de se, at det ikke var et helt almindeligt vrage, da der var tømmer af kraftige dimensioner samt nogle runde "hjul" Disse var det første tegn på at der var tale om det skib som så mange havde ledt efter i så mange år. Skov- og naturstyrelsen blev orienteret og fik beskrivelse af de store "hjul" der var set på vraget. Derfor tog de med på den næste tur hvor jeg også deltog.

Jeg havde en ide om at der burde findes interessante løsfund rundt omkring vraget og tog derfor en kompaskurs i en bestemt retning. Inden længe kom vi hen

En del af de mange bjærgede mønter. Forrest i billedet Arne Hagedorn

over en kanonstump som vi brugte en del tid til at kigge på. Da vi kom til overfladen kunne vi meddele til Birger Thomsen og Jens, at vi havde gjort dette fund. De spurgte interesserede til kanonstumpens inskription og jeg kunne berette at der var ligesom et billede på kanonen samt nogle ord ved kanonmundingen. Disse var noget med Hans Wold eller sådan noget. Jeg kunne se på de 2 fra skov- og naturstyrelsen at deres ansigter lyste op. Det viser sig senere at kanoner med denne inskription: "Hans Wolfenfeld er goss mich" samt et billede af en sagnkonge KUN fandtes på Dannebrogens kanoner. Det var således verificeret at der var tale om linjeskibet Dannebroge som frømandsklubben havde fundet dengang i 1984.

På efterfølgende dyk blev der fundet en del mønter. Jeg kan huske at Gert Brødsgård og jeg dykkede indtil vi var på reserven. Netop da fik jeg øje på et område der skilte sig lidt ud fra resten af vraget. Ved nærmere eftersyn fik jeg øje på nogle sorte, runde plader som ved nærmere eftersyn viste sig at være mønter med graveringer. Da vi var næsten tør for luft gik vi til overfladen og præsenterede fundet for resten af holdet. De gik ned på det beskrevne sted og der blev fundet ikke mindre end 450 sølv mønter som alle i dag kan ses på museerne.

Der blev herefter udstedt dykkeforbud omkring Dannebroge. Der kan dog søges om adgang. Dette var det andet dykkeforbud Kon-Tiki fik etableret

Kanonen bjærges og inskriptionen: "Hans Wollenfeld er goss mich" ses på munden

Kon-Tikis kanonstykke der verificerede at der var tale om vraget af Dannebrog

Kanonstumpen blev opbevaret i havvand indtil den skulle afleveres til Orløgmuseet.

Vraget af Rikkeline (1985)

Mogens havde kontakt til adskillige fiske-skipperne som kunne sejle os ud fra de gode havne for en kasse pilsnere. Vi hjalp til gengæld fiskerne hvis de var i knibe, hvilket var aktuelt en tidlig morgen:

Vi er i maj måned, nærmere d. 18. maj 1985 hvor der er planlagt en dykkertur fra Sjællands Odde til Wotan med fiskekutteren (trawleren) Rikkeline. Vi ankommer tidligt om morgenen til havnen, men kan ikke se skibet nogen steder. Vi får kontakt med skipperen som fortæller at han netop er kommet hjem og at hans skib er forlist 6 timer tidligere. Han var i tæt tåge blevet sejlet ned af en coaster og Rikkeline sank på ganske få minutter. Besætningen nåede at udløse redningsflåden og blev reddet ombord på coasteren.

Skipperen (Steen) havde positionen og spurgte om vi kunne hjælpe ham med at bjærge nogle af hans personlige ejendele fra vraget. Dette var naturligvis ikke noget problem og hvem kunne ikke tænke sig at dykke på et absolut jomfruvrag?

Ankommet til vraget dykker vi ned og bjærger de ting skipperen ønskede. Det var fantastisk at dykke på et vrag som stadig boblede. Alt lå som det var efterladt i al hast for ganske få timer siden; Tv'et hang oppe under loftet pga. det luftfyldte billedrør, nøgler og pung lå i skufferne, alt på skibet var intakt, på nær sporene på skibssiden efter påsejlingen. Vi forsøgte at bjærge trawlet ved at løsne bremsen, men fik kun rullet halvdelen af. Da vi var tilbage i havnen aftalte vi at mødes næste weekend for at fortsætte hvor vi slap.

Ulykken

Som aftalt mødtes vi på havnen og tog af sted for at fortsætte med at bjærge trawlet. Vi havde et par gæster med fra dykkerklubben AUG og Søllerød sportsdykkerklub som kom med fordi der var ledige pladser.

Solen skinner og havet er roligt. Alt er indtil videre gået efter planen. Det er en af de dage, hvor jeg virkelig nyder at være dykker: Lydene, den friske luft, dykkernes

Sikorsky helikopteren ankommer til ulykkesstedet

snak om de oplevelser de netop er en del af. Selv har jeg afsluttet mine dyk og sidder og nyder min madpakke, da der pludselig bliver råbt fra havoverfladen i nærheden. En af gæstedykkerne råber hjælp og basker med armene. Hans makker kan jeg ikke få øje på, og det føles som om tiden går i stå. Bådføreren forsøger at få båden startet, men ved ikke hvordan motoren vippes ned i vandet. Mogens Brix og jeg tager over og vi starter motoren og går i gang med at lede efter makkeren til den forulykkede, som stadig ligger i overfladen og råber om hjælp.

Et stykke derfra, ser vi noget jeg aldrig vil glemme: Undersiden af et par finner hvor dykkeren står lodret nedad. Mogens springer i vandet og får vendt dykkeren, så jeg kan få fat i ham fra båden. Jeg må dog erkende at jeg ikke alene kan få dykkeren op i båden og Mogens må kravle op og hjælpe med at hive den livløse dykker ombord. Hans læber er blå og øjnene var åbne og udtryksløse. Jeg tænkte at det simpelthen måtte være løgn at jeg skulle opleve dette. Hvad skulle vi sige til hans kære??

Anbragt i båden giver jeg mund til næse, mens Mogens sejler ind til kutteren. I mellemtiden har en gæstedykker forsøgt at svømme ud til den anden forulykkede MED ILTFLASKEN. Dette blev heldigvis forhindret og vi kunne give O₂ til vores bevidstløse patient. Efter kort tid fik han en rimelig hudfarve og efter ca. 15 minutter kom der uarticulerede lyde fra ham som

senere blev til egentlige ord.

Vi havde kaldt assistance fra SOK som satte os i forbindelse med en dykkerlæge. Efter / a n g tid kom helikopteren. I den mellemliggende tid havde vi lejret begge dykkere med benene højt for at forhindre bobler i at nå hjernen. Vi gav ren ilt til begge for at udvaske så meget N₂ som muligt i ventetiden. På forhånd havde helikopteren bedt os om, over VHF, at sejle gummi-båden et stykke væk fra kutteren. Her samlede de den forulykkede og hans makker op hvorefter de i lav højde fløj bort. Stemningen var en del trykket ombord, men også præget af en god fornemmelse af, at vi kunne give en sufficient behandling da det var nødvendigt.

Efter ulykken havde ingen dykkere lyst til at dykke, undtagen Anders Mejer. Anders tvang Jørgen Vendelbo-Larsen i sit dykkerudstyr, så vi kunne udført opgaven med at bjærge trawlet fra Rikkeline. Det gjorde de selvfølgelig succesfuldt.

Onsdagen efter kom begge forulykkede dykkere i klubben og takkede for den indsats vi havde gjort og personligt var det en stor oplevelse at se en ung mand på 23 år uden mén efter en alvorlig dykkerulykke.

Kutterturene

Hvis der skulle dykkes på vrage var den eneste mulighed at hyre en fisker. Vi havde ikke selv navigationsudstyr og de positioner vi kendte, havde især Mogens snakket sig til ad forskellige kanaler. Når vi kom ud til positionen, var nøjagtigheden indenfor en radius af 300 meter. Vi måtte derfor sejle frem og tilbage og søge på ekkoloddet efter markante udslag. Unøjagtigheden var ikke af tekniske årsager, men af militære, da USA også dengang kontrollerede GPS systemet. Der var lagt et tilfældig unøjagtighedsparameter ind som gjorde systemet umuligt at anvende for andre magter til angreb osv. Når amerikanerne havde brug for nøjagtighed i GPS'en kunne de koble den til i længere eller kortere tid.

Vi havde godt styr på dykkeplanlægningen: Bådfører, dykkerleder, stand-by dyk-

Fyrværkeriet kunne nydes fra udkigstønden

ker og genoplivningsudstyr. Vi smed et dræg i vandet over vraget og sendte ankertovet ned ad linen så det lå klart når første hold skulle binde på. Det var ofte Arne Hagedorn og jeg som var de første, fordi vi havde småfilmskameraer med og ønskede at der var så klart som muligt. Når vi havde bundet på, sendte vi en luftfyldt mælkekarton til overfladen som tegn til at kutteren kunne forføje.

Arne Hagedorn var en legendarisk dykker. Han betragtede hvert dyk som et arbejdsdyk hvor der enten skulle filmes eller arbejdes mere håndfast med "løsfund". Når Arne hoppede i vandet havde han så meget ekstraudstyr med, så han ikke havde brug for bly. Hans vægtbælte bestod af batterier til hans medbragte under-vandslys som han selv havde fremstillet. Det var en stor plade monteret med 4 helikopterlandingslys der tilsammen gav 400 watt effekt. Der var en omskifter så han kunne køre med 2 eller 4 lys på en gang. Alt var svejset sammen i PVC plader og

Det gode skib Ole Rømer stævner ud

rør. I tilgift medbragte han en konsol med 2 undervandssmalfilmskameraer, så han havde mulighed for at optage 2x3 minutter smalfilm uden at komme til overfladen. Når Arne ikke filmede bestod hans vægtbælte af servantenøgler, koldsavsklinge monteret med rustfrit håndtag, mukkert og andet nødvendigt værktøj. Arne tænkte altid i kreative baner og en dag kom han stolt og præsenterede en luftdreven skæreskive som kunne fødes af en medbragt 4 liters flaske.

Vi havde mange gode kuttere til rådighed, men den bedste var dog alligevel OLE RØMER. Hun var en marinekutter som havde sejlet på Nordatlanten i de isfyldte farvande og skibet var derfor monteret med en udkigstønde i toppen af masten. Der var plads til 10 mand + besætning og der var køjer til alle. Båden var ejet af Sonny og Gert som var et par rigtig hyggelige fyre. Jeg husker en tur til Anholt hvor vi stævnede ud gennem Københavns havn, Langebro var oppe da vi sejlede igennem. Vi sad stuvet sammen i udkigstønden og vi kunne se ned på Langebro. Ingeniørforeningen havde vist 100 års jubelbæum så der var et kæmpe fyrværkeri over København som vi kunne nyde fra vores helt specielle plads. Vi ankom til dykkerstedet om morgenen og vejret var

fint. På positionen ledte vi en del, unøjagtigheden var stor denne dag. Vi var på nippet til at opgive, da en fra besætningen fik øje på nogle oliepletter. Vi søgte med ekkoloddet henover og vupti: der var vores vrage. Det var en af U-bådene. Stig K. og jeg dykkede ned og så aftegningen af hele vraget under neddykningen. Ankommet til vraget kunne vi se angrebsperiskopet fint og blankt som om det lige havde været i brug.

Vi overnattede på Anholt hvor vi blev nødt til at skaffe noget benzin til kompressoren. De eneste folk der var på havnen var en flok fiskere som sad og drak bajere. Arne Hagedorn meldte sig frivilligt til at kontakte dem for køb af 5 liter benzin. Han tog en kasse bajere med som madding. Vi sad og jokede med at Arne ville komme tilbage med en fladtrampet benzindunk og den tomme ølkasse krænget ned over hovedet, men han kom tilbage med den eftertragtede benzin som han var blevet nødt til at betale overpris for.

Vi havde mange dejlige weekendture til en ganske rimelig pris. Det stoppede dog, da kravene til personbefordring blev indskærpet og det blev direkte ulovligt for fiskere at sejle disse ture uden at ombygge skibet med diverse brandslukningsudstyr etc.

Dykning fra 1995 og 10 år frem af Jesper

En lidt tilfældig snak med Poul ved en fest i vores største børns klasse blev starten på mit dykker eventyr. Som vi havde aftalt under festlige omstændigheder, meddelte Poul mig, nu var det tid til prøve dyk i svømmehallen og efter den oplevelse af vægtløshed under vandet blev jeg medlem nr. 232.

Uddannelsen til CMAS ** dykker blev ledet af Steen Harpsøe, hans dygtige team af hjælpe instruktører samt utallige af klubbens erfarne dykkere. Med start i efteråret var vi i svømmehallen hver søndag i 2-3 timer hvor øvelser som 200 meter makkerånding på snorkel, undervands rugby, ABC prøve træning gav os alle 12 en god fornemmelse for at opholde os under vandet uden at gå i panik. Det der med at trække vejret er bare noget med psykologiske instinkter, glem de instinkter, alle kan holde vejret 2 minutter, bare kom ind i kampen. Undervisningens anden halvdel, den teoretiske foregik i klubben hver onsdag 19 til ca. 21. Onsdag aften var også klubaften og efter undervisningen indgik vi alle 12 i det sociale liv i klubaften. De erfarne dykkere var i klubben for at planlægge ture, pakke båd til den kommende weekend, hvor der blev pakket lange reb og udstyr der skulle medbringes til det planlagte dyk, samt planlægning af fremtidige ture. Der var et leben i klubben om onsdagene som gjorde det nemt for os nye kommende dykkere at blive integreret med resten af klubben. Det var tiden før mobil og internet så al kommunikation og planlægning foregik i klubbens lokaler og det gjorde klubaften til noget helt specielt.

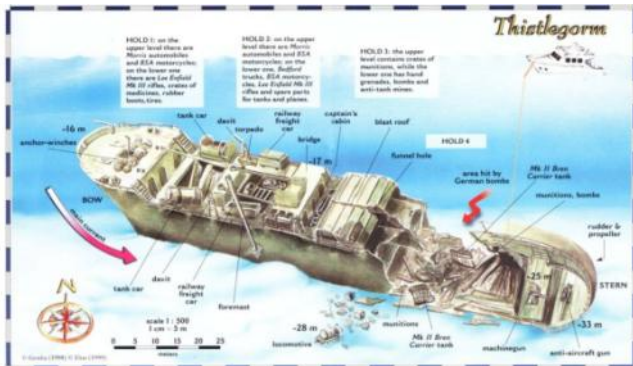
I marts måned startede vi på udendørs dykning i havet omkring Danmark og skule så vidt jeg huske gennemføre mindst 14

dyk de kommende måneder før vi kunne opnå at få vores certifikat i slutningen af maj. Der er 3 ting der står klart for mig fra denne periode. Utroligt koldt vand i marts på de første dyk i våddragt. Ualmindelig anstrengende dyk ved Stevns, ikke selve dykket men at slæbe alt udstyr ned og op af flere tusinde trin, det gør jeg aldrig mere. Sidst men ikke mindst det afsluttende dyk på Kullen hvor der deltog dobbelt så mange erfarne som nye dykkere. Der er altid dejligt at dykke på Kullen og netop i sammenhæng med de nye dykkers sidste dyk og erhvervelse af certifikatet ikke mindst tørdykkerprøven om aftenen. Her blev de nye dykkere hudløs til grin i alverdens sjove konkurrencer, alt i alt en fantastisk elevtid afsluttet på bedste måde.

Efter uddannelsen blev der dykket utrolig meget og det er svært at beskrive de mange oplevelser jeg efterfølgende havde under vandet i klubbens regi. I 1999 blev der så taget hul på en for mig ny type dykke udflugt i klubben.

Erfarne dykkere med Stig Sørensen i front satte sig for at lave en tur til Rødehavet for at se de utroligt smukke koralrev samt mange flotte vrage. For at indfange

oplevelsen havde Stig lavet en aftale med en bekendt dykker fra en anden klub om lån af et video kamera samt kamerahus til undervandsdyk. Af sted gik det, 16 Kontiki dykkere fløj til Hurghada i Ægypten og blev straks indlogeret på skibet der skulle være vores hjem de næste 7 dage. Det var en helt vil oplevelse og utroligt afstressende.

Vi blev vækket hver morgen kl. 6.30 med råb på gangen "Briefing, Briefing" og så var det bare om at komme op i salonen og blive briefet om det kommende dyk, på med udstyret og kaste sig i bølgerne. Op og spise morgenmad, og herefter gasse af i 3 timer.

Ca. 11.00 når der igen blev kaldt "Briefing, Briefing", møde i salonen og briefing om næste dyk, dyk og op og spise frokost, gasse af i ca. 3 timer.

Ca. 15.30 blev der igen kaldt "Briefing, Briefing", møde i salonen og briefing om næste dyk, dyk og op og spise aftensmad, og gasse af i Ca. 2 - 3 timer.

Ca. 19.30 blev der igen kaldt "Briefing, Briefing", møde i salonen og briefing om næste dyk som var dagens sidste dyk, nat dyk i sort vand med lygte.

Op så var det bare om at komme i seng så man kunne være klar til næste dags gentagelse af mønstret med briefing og 4 nye dyk. Dette gentog sig så i 6 dage.

Et dyk husker jeg specielt godt fordi vi mistede video kameraet. Vi lå oven på vraket SS Thistlegorm og alle dykkere hoppede i vandet og havde et fantastisk dyk, men da vi kom op sad en dykker i rigtig dårlig humør og måtte sige at under starten på dykket hvor det var hans tur til at filme havde han mistet kamera med hus og det hele.

Da alle dykkere havde været nede i max dyk tid var der ikke meget at gøre de kommende 3 timer da alle skulle gasse af, men der blev snakket og beregnet på strøm og afdrift og en større eftersøgning blev planlagt. 3-4 timer senere blev der på bunden dannet en kæde med hjælp fra et vrak line på mere end 60 meter og søgt i den retning beregningerne havde vist at kamera og kamerahus ville drive.

Der gik 30 minutter uden resultat men netop som vi skulle til at afslutte eftersøgningen blev kameraet fundet helt ude på den højre flanke. Det blev festet lidt den aften da både kamera samt flere dages optagelser af rev og delfiner var reddet.

Rødehavs turen var en ubetinget succes og blev gentaget flere gange over de kommende år, senest i 2012. Nu er Rødehavet lukket for den slags ture på grund af uroligheder i Ægypten men de bliver sikkert genoptaget når situationen bliver normaliseret igen dernede.

Elevernes sidste dyk på Kullen

I 2001 synes instruktørerne ikke de kunne overkomme hele arrangementet omkring det afsluttende dyk på Kullen for de nye dykkere og resten af klubben. Poul og jeg var ikke helt tilfreds med, at de nye dykkere ikke skulle have denne festlige afslutning på Kullen og arrangerede i de kommende år alle de ikke dyk relaterede aktiviteter fra tilmelding, bestilling af telt pladser, arrangering af transport, bespisning og ikke mindst fest spisning lørdag aften, samt tørddykker prøven for de nye dykkere. Vi var lige ved at drukne i successen, da vi i 2001 havde mere end 80 tilmeldinger og på grund af dårlig vejruddsig måtte indkøbe 2 stk. 10 meter pavilloner.

Som blev brugt både om aften samt om morgenen til fælles spisning og hygge dette år og i årene som fulgte. Tørddykker prøven er selvfølgelig et væsentligt omdrejningspunkt i aftenens sjov

og ballade, og det år blandt andet Ralf blev uddannet havde vi et lille uheld. Ralf er og har altid være konkurrence menneske og han gik op i konkurrencerne med liv og sjæl så meget at han efter at have drejet 10 gange rundt med en finger i flasken skulle løbe ligeud, hvad er næste umuligt, kastede sig igennem en hæk 90 grader til venstre for løberetningen og landede på skulderen. Skulderen brækkede desværre og satte ham ud af spillet denne aften men han kom stærkt igen på dykker ture senere.

Indkøb af ny båd

Tiden var desværre lidt imod os i 2001 – 2002. Klubben havde indtil nu haft et utal af kutter ture som var nødvendige for at kunne nå ud til de vrage der ikke ligger lige ved kysten, men kutterture var efterhånden blevet meget dyre og der blev derfor afholdt færre af dem. Der blev dykker rigtig meget med den sorte gummibåd, men det var ikke muligt at nå alle de vrage vi ønskede og da den sorte gummibåd stod til udskiftning, blev der på generalforsamlingen 2002 taget en beslutning om at undersøge mulighederne for at købe en ny båd der bedre kunne bringe os ud til de ønskede positioner. Jeg var i denne periode kasserer og lavede en beregning på hvil-

ken udgift jeg mente klubben kunne bære, samt undersøgte mulighederne for at låne penge til indkøbet. Der var nedsat et

båd udvalg der afprøvede mange løsninger for at finde den bedste løsning for klubben. Med opsparede midler samt lån fra DIF købte vi Aluen for ikke mindre end 350.000 kr. og fik den leveret i august 2003.

Vi har nu haft båden i 10 år og udover nogle betjenings fejl, har den virket efter hensigten og bragt klubbens dykkere rundt til mange vrage i de danske og svenske farvande. Med det netop overståede service check og vedligeholdelse på værftet, håber vi at have dykker båd i mindst et tiår

Klub involvering i kommunens aktiviteter

Kon-tiki har altid haft et nært samarbejde med Brøndby kommune og deltaget i aktiviteter foranlediget af Brøndby kommune, så som store legedag og lignende. Der var derfor bestemt heller ikke tvivl i bestyrelsen om at vi i eftersårsferien 2002 på Brøndby kommunes opfordring, skulle lave en dykker aktivitet for børnene i kommunen. Det blev arrangeret at Kon-tiki havde svømmehallen på Nørregårds skolen i 2 dage og skulle arrangere snorkeldykker kursus.

Det blev en ubetinget succes med deltagelse af mange hold skoleelever. Her er et udpluk af holdene der deltog.

Jeg håber at ovenstående har givet et lille indblik i livet og aktiviteterne i Kon-tiki set med mine øjne, med erindring om en rigtig dejlig tid med godt kammeratskab og store oplevelser.

Min vej til dykning

Af Stig Knudsen

Den 4. maj om aftenen 1945 sendte BBC fra London følgende melding til danskerne: De tyske tropper i Holland, Nordvest-tyskland, og i Danmark har i dette øjeblik overgivet sig og underskrevet kapitulatonsdokumenterne i Montgomerys hovedkvarter på Lüneburg Hede.

Det betød, at freden sænkede sig over Danmark og at fem års krigstilstand var forbi. Men der var en undtagelse: Bornholm.

Den tyske kommandant ville ikke overgive sig. Måske til en engelsk eller amerikansk general, men i hvert fald ikke til en russer! Men de to vestlige allierede vovede sandsynligvis ikke at sende nogen, fordi Bornholm nærmest var russisk interesseområde.

Russerne valgte så at vise, hvem der var herrer og bombede Rønne og Nexø flere gange med *meget* store materielle ødelæggelser til følge. Få menneskeliv gik tabt, da byens indbyggere var advaret og var rykket ud på landet. I Nexø havn lå det Østbornholmske Damskibsselskabs to ret nye motorskibe oplagt p.g.a. oliemangel. De blev begge ramt og væltede om på siden.

Da normal ro og orden var genoprettet med russiske besættelsestropper, skulle skibene naturligvis sættes i stand. MS Østbornholm blev tætnet og bugsering startet mod København. Undervejs løb bugseringstrækket desværre på en mine og MS Østbornholm sank for alvor, desværre også med tab af menneskeliv.

Switzer blev tilkaldt og ophængt mellem to løftepontoner nåede "Østbornholm" omsider sit reparationssted: Nordhavnsværftet, som var beliggende i Kalkbrænderihavnen lige ved siden af det senere byggede "Svanemølleværket". Det beskadigede og hævede skib var et naturligt mål for søndagsspadsereturen, når man boede på Østerbro. Jeg var med min far nede og kigge på!

Det var et sørgeligt syn: Det pæne, lille, hvidmalede motorskib, lå halvt oppe af

vandet, mellem løftepontonerne, slimet, grønt og beskadiget. Min opmærksomhed blev fanget af en mand med hovedtelefoner på og en telefontragt på brystet. Han talte ivrigt med en person, som jeg ikke kunne se. Lidt efter boblede det kraftigt i overfladen og en kobberhjem dukkede op fra dybet. Her havde vi altså personen, som overflademanden talte med! Fantastisk!

Det var første gang i mit liv, den dag i 1945, at jeg så en dykker i aktion, og jeg tror, jeg kan sige, at det var her, min interesse for dykning blev vækt. En interesse der har holdt sig lige siden!

P.S. Efter reparationen blev MS. Østbornholm solgt for fire gange den oprindelige byggepris!

Det varede ikke længe før den næste kilometersten på min vej til dykning viste sig. I oktober 1945 havde Billedbladet en detaljeret beretning om de britiske frømand og deres indsats ved landgangen i

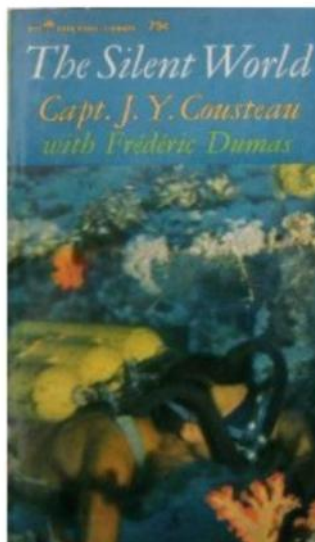

Foto: (c) Prof. Dr. Hans Hass

Nordmandiet, hvor der blev bortsprængt flere tusinde undervandsspæringer, bygget af stålbjælker. Dere udrustning var overmåde interessant: En kropsnær gummidragt med indgang gennem halshullet, et iltapparat med kredsløb og ikke mindst svømmefødder af gummi som gav manøvrerdygtighed og fremdrift! Tænk hvis man engang i fremtiden kunne prøve et sådant udstyr! Nå – foreløbig gjaldt det om at lære at svømme – det lykkedes først rigtig i 12 års alderen. Vores gymnastiklærer på Østre Borgerdydsskole underviste også på Statens gymnastik institut på Nørre Alle og de universitetsstuderende der brugte så os mellemsskole drenge som undervisningsmateriale efter vores skoletid. Disse timer gav resultat: Jeg blev en sikker svømmer. I svømmehallens depotrum lå der nogle svømmefinner, omtrent som de engelske, støbt i et stykke. Det var fantastisk at opleve den fremdrift de gav. Jeg tiltuske mig et par hvor hælremmen var knækket og fik dem faktisk repareret hos den vulkaniser ved Langebro hvor de i sin tid var fremstillet. De hed RIPO finner efter hans børn: Rita og Poul! Jeg afprøvede finnerne i Burre Sø med godt resultat.

Der gik så mange år hvor frømandsdrømmene hos mig og mange andre lå i dvale. Der var jo også skole og studier at

passe og det udstyr der lidt efter lidt dukkede op var ekstremt dyrt. Interessen blev plejer med læsning af den tilgængelige dykkerlitteratur. F.eks. "Sannheten om froskemennene" eller Hans Hass skildringer fra de varme have eller Cousteaus "Den tavse verden" som var en yndet konfirmationsgave

Efter tandlægeeksamen var der militærtjeneste og så etablerede man familie og klinik og i en sådan periode har man (i hvert fald jeg) overhovedet ikke tid til andet. Da der var lidt mere ro over tilværelsen kastede jeg mig over windsurfingsporten – som jeg stadig praktiserer med stor fornøjelse på pensionistplan.

Frømandsdrømmene lå dog stadig dybt i maven. Og så skete der noget i foråret 1988 averterede Politiken Plus med et arrangement, hvor man kunne prøve et dyk med apparat i en svømmehal. Det var så Kon-Tiki der havde sat alle sejl til for at hverve medlemmer! Jeg bed på og det var en stor oplevelse; der var liv og glade dage i "vores" svømmehal og undervandstilværelsen var fristende fra første færd. Og nu kommer så kilometersten nummer 3 på min vej til dykning: I efteråret 1988 arriverede et brev fra Kon-Tiki der hen-

vendte sig til: Kære vordende sportsdykker!

Jeg bed på endnu engang og startede uddannelsen hos Kon-Tiki i CMAS-regi. I sommeren 1989 fik jeg så mit bevis ved en kæmpefest på Kullen efter seriøse dykkerprøver på 18 meter vand og mindre seriøse prøver på land med tovtækning og ølindhældning og andet. Jeg var glad og stolt – det havde krævet en stor indsats, jeg var faktisk gået hen og blevet 50! Senere tilskyndede min kære instruktør Stig Sørensen mig til at tage det 3 stjernede CMAS-bevis. Det var sandeligt hårdt – men også lærerigt.

Og hvad har dette dykkercertifikat og Kon-Tiki medlemskab så ikke givet adgang til af oplevelser gennem de mange år! Man kunne fylde 50 sider! Jeg vil indskrænke mig! 3 fantastiske dykkeroplevelser kommer her:

Vraget af damperen "BONITA" ud for Ystad. Kæmpestor og relativt intakt hviler den på bunden. Den var lastet med jernmalm til tyskerne under 2. Verdenskrig. Den sank på 1 minut efter sammenstød med en langt mindre damper. At se den med egne øjne og kende historien bag, desværre med tab af menneskeliv, det glemmer jeg aldrig.

Med min "moniteur" besøgte jeg en **undervandsbåd ud for Anholt**. En haj på bunden! Periskopets rør var intakt i forkromningen! Tremmeriste på dækket (teaktræ?) Da vi kom op på "Olo Rømer" var der ikke en sjæl på dækket – det var regnvejrl! Efter dykket var der oksesteg og Arne Hagedorns Bearnaise-sovs – ufor-glemmeligt!

Jeg har været 5 gange i **det Røde Hav** med Kon-Tiki som arrangør. På en af disse ture havde vi en tysk divemaster: Jochen (som aldrig skulle have haft det job) En formiddag var vi alle klar til dyk, men hans kommandoer: "Schnell, schnell gjorde os stressede og vi var ved at falde over vores svømmefødder. Jeg og min "moniteur" var næppe kommet under vandoverfladen og faldet lidt til ro,

før vi oplevede noget fantastisk: En kæmpe stor mantarokke kom majestætisk forbi os på kort afstand. Jeg vil tro den var et par meter bred, men den bekræftede ihverfald oceanernes storhed og fantastiske dyreliv overfor mig.

Kon-Tiki har leveret mig min adgangs-billet til "den tavse verden" Jeg har fået min uddannelse som sportsdykker af dygtige og seriøse folk. Og jeg har i de mange år fået et samvær med en stor gruppe mennesker fra alle samfundslag, som blev mine venner og kammerater. Samværet drejer sig jo om alle mulige andre ting end dykning. Men det er jo oplevelserne under vandoverfladen, der binder os sammen. Jeg håber at Kon-Tiki kan bestå og give håbefulde lidt af den glæde og bare nogle af de oplevelser jeg selv har haft. En kendt dykker, Otto Lerris, har om sportsdykning sagt: "Forled ikke nogen til at dykke, men giv dem, der ABSOLUT vil, en seriøs og grundig vejledning. (Otto Lerris skrev den første egentlige sportsdykker-teoribog og citatet stod allerforrest i denne teoribog, red.) Det er denne vejledning vi har fået hos Kon-Tiki og det vil jeg sige tak for, her ved jubilæet.

Stig Knudsen

Interview med nuværende medlemmer

Vores udsendte reporter Jon Sander har været en tur med blok og blyant hos nogle medlemmer:

Thomas Hornung

Hvad inspirerede dig til at dykke?

"Det har altid været min dregedrem at kunne dykke, men jeg fandt hurtigt ud af at jeg var bange for vandet når der var alger eller tang som greb fat om mine ben når der skulle bades ved stranden. Værre var de, når jeg stod på kanten ved en mole eller på et skib og så ned på det kul-sort vand, så skulle jeg helt sikkert ikke ned i vandet. Men jeg har det sådan at; er der noget jeg er bange for, så skal det prøves, så jeg tog det som en udfordring. Grunden til at jeg tog den endelige beslutning var, da man på tv kunne se ham Biker Jens fra Robinson ekspeditionen var ude at svømme med en stor havskilpadde".

Hvad har været en af dine bedste oplevelser som dykker?

"Nu har jeg jo kun omkring 12 dyk bag mig og der kommer stadig nye store oplevelser næsten hver gang jeg dykker. Det var kæmpe stort da vi var i sverige ved Hallands Väderø og der var sæler som svømmede efter Bjørn og mig. Jeg glemmer nok aldrig da jeg fõtste gang skulle stige lige op fra 10 m. vand og sigtbarheden var ca 4-5 m. Der var bobler overalt og hjertet bankede helt vildt og der var 30 ting der skulles holdes styr på, uden at gå i panik. Jeg kom sikkert til overfladen og havde en følelse af, at jeg havdet gjort noget, som for mig, var psykisk umuligt for bare nogle få mdr. forinden; det er nok den største oplevelse jeg indtil videre har"

Hvorfor blev du medlem i Kon-tiki?

"Jeg har været medlem af en anden dykkerklub i 18 mdr. før jeg started i Kon-tiki. der var ikke så mange aktiviteter der; Og da jeg selv har så mange jern i ilden i min fritid så

var det svært at komme ud med de andre. Jeg har været meget overrasket over den gode modtagelse i alle har mødt mig med i kon-tiki, ikke mindst alle de ture jeg er blevet spurgt om jeg ville med på. Så Jeg har allerede dykket mere i dene klub, fedt".

Dykker du stadig lige meget?"

Nu skal man altid passe på med hvad man lover, så jeg forventer at jeg får mere tid til dykning om nogle år og så gå mere aktivt ind i klubben også i takt med at jeg forhåbentligt får mere erfaring med dykning og klubbens udstyr."

Hvad inspirerede dig til at dykke?

Jeg har en god ven, som en dag ringede for at lokke mig med ud til Hermosagård, for at høre mere om klubben og deres aktiviteter.

Efter et hyggeligt besøg besluttede vi at tilmelde os et abc hold indtil der startede et 1*hold op.

Det var super engagerede undervisere der tog os og ca. 5 andre, igennem et 3 mdr's forløb, hvor vi blev fortrolige med snorkel, maske og finner.

8 mand stort hold startede den 1* uddannelse og undervisningen tog os blandt andet på weekend ophold i Store Heddinge, med stranddykning ved Rødvigs fantastiske kridtbund.

Hvad har været en af dine bedste oplevelser som dykker?

De bedste dykkeroplevelser jeg har haft, har været med klubvennerne i Rødehavet. Liveaboard med fantastisk flot dykning i krystalklart vand på store vrage, farvestrålende koralev og med gode dykkerkammerater.

Hvorfor blev du medlem i Kon-tiki?

Det virkede som om det var en god klub, og vi blev taget godt imod med rundvisning i lokalerna.

Dykker du stadig lige meget?

Desværre bliver man lidt "kræsen" efter en tur i Rødehavet, og når der også skal være tid til andre hobbyer og familien, bliver det ikke til så mange ture.

Kurt Bach Thomsen –over 500 dyk, men logbøgerne er efterhånden blevet væk.

Hvad inspirerede dig til at dykke?

"Jeg har snorkeldykket siden jeg var 11, og har altid vidst at jeg ville blive flaske-dykker en dag. Så jeg har dykket med flaske siden jeg var 29. Som så mange andre så jeg udsendelserne om Jaques Cousteaus ekspeditioner. Og så havde jeg fået en bog af Hans Hass, en af de helt store pionerer indenfor dykning og undervandsfotografi."

Hvad har været en af dine bedste oplevelser som dykker?

"Blandt andet et dykkertræf på Sjællands Odde i sin tid, med masser af fede vragedyk. En dag blev en tur aflyst, og i stedet gik vi i vandet og fangede en masse fladfisk, som vi hvidvinsdampede og fortærede i løbet af aftenen sammen med en del drikkevarer. Det var en rigtig hyggelig aften, men jeg måtte desværre aflyse næste dags vragedyk på et af mine yndlingsvrage, da hovedet ikke havde det så godt..." Træffet var en skøn blanding af gode dyk og dejligt socialt samvær – også med andre klubber.

Hvorfor blev du medlem i Kon-tiki?

"I sin tid var det Stig, der var min instruktør, da jeg blev certificeret. Vi var medlemmer i en klub i Gladsaxe. Men vi blev træt af at klubben var blevet mere en social klub end en aktiv dykkerklub. Der var en del modstand mod at bruge penge på f.eks. kutterture. Så vi begyndte at kikke os om efter en aktiv klub, og valget faldt altså på Kon-tiki, hvor der var fuld fart på dengang."

Hvorfor dykker du ikke så meget mere?

"Jeg regner faktisk med at dykke på turen til Hallands Väderö. Og ellers dykker jeg kun i varmt vand når jeg er sydpå. Jeg stoler ikke helt på mit dårlige ben til klubture mere, og så synes jeg egentlig også efterhånden, at jeg har set det meste herhjemme – så man når nok et mætningspunkt på et tidspunkt. Det er vel efterhånden

over 5 år siden jeg har dykket i klubregi. Jeg betaler dog med glæde stadigt kontingent som aktivt medlem. Klubben har givet mig så meget gennem årene, og jeg vil gerne bidrage til at det kan fortsætte for yngre generationer."

Søren Peder og Lena

Hvad inspirerede jer til at dykke?

Lena og jeg startede i Vestbad i 2003 med at gå i kondirummet en times tid og så slutte af med en svømmetur. Bagefter sad vi i cafeteriet med en kop kaffe og kiggede ned på de svømmende; og her var der i et hjørne undervisning i dykning.

Det inspirerede os, så foråret 2005 tog vi så et prøvedyk og om sommeren fik vi padi OWD. Her ad vejen har vi taget padi dybde-, vrage-, afbalancering-, nat-, navigation- og rescue-certifikater.

Lena er i dag Master Scuba Diver og Søren Peder er PADI Divemaster og CMAS 3.

Hvad har været en af dine bedste oplevelser som dykker?

Kullen har vore hjerter! Vi har været der mange gange både med Kon-Tiki og Kullen-dyk. Kullen-dyk har lokaler på Mølle First Class Camping. Lasse fra Kullen-dyk er selvsagt stødende og har givet os mange utrolig fascinerende dyk, især er Paradis Hamn os et kært sted. Rødehavet. Her har vi været flere gange; vi har nydt både exceptionelle vrage og frodige koralrev. Vi har også besøgt Kroatien og Malta, og her er det helt sikkert at vi kommer igen.

Hvorfor blev du medlem i Kon-tiki?

Klubben ligger meget tæt på vores bopæl, så det var oplagt at bruge den som udgangspunkt for dykkeaktivitet. Kon-Tiki har aktivitet og faciliteter der passer ind i vores hverdag.

Dykker du stadig lige meget?

Ja. Lena og jeg er tit ude at dykke med Kon-Tiki, både stranddyk og bådedyk. Vores aktivitet ligger omkring 15-20 dyk om året, og da vi begge har både tør- og våddragt, er vi gearet til alle vandtemperaturer og vejrforhold.

Fra ”kødben og lokumsbrædt” til trimix og rebreather

Af Stig Sørensen

Den teknologiske udvikling har sat sit præg på dykkersporten. Jeg vil fortælle hvordan jeg har oplevet denne udvikling siden jeg første gang prøvede at dykke i 1975.

Cousteau og Gagnan konstruerede Aqua Lung i 1943 hvilket var den første egentlige lungeautomat til brug for SCUBA-dykning (Self Contained Underwater Breathing Apparatus)

Der var ikke mange der brugte SCUBA-udstyr til civilt brug den første tid og i Danmark blev Dansk Sportsdykker Forbund først etableret i 1965.

Der var nogle enkeltpersoner som udbød dykkerkurser og dykkercertifikater efter deres egen private standard herunder Mogens Elfenbeins ”Dykkerbevis” som et enkelt medlem vistnok stadig har. Jeg erhvervede et af de første DSF certifikater der hed ”Nordisk Sportsdykkerbevis” som senere kunne konverteres til CMAS** da forbundet gik over til den internationale standard.

Det første udstyr jeg personligt anskaffede var en våddragt samt en US divers conshelf 12.

US Divers Conshelf XII

Dykkerflasken var 2x7 liter med seletøj. Da jeg ikke havde råd til en opstigningsvest brugte jeg en redningsvest fra et flysæde som jeg havde fået af en bekendt der arbejdede i lufthavnen. Den kunne

med lidt besvær pustes op via en studs og ligeledes tømmes derfra.

Når vi skulle på dykkertur blev gummibåden medbragt sammenrullet i bagagerummet og pumpet op på stedet, da vi ikke havde nogen trailer. Det gik rimeligt hurtigt at få den 2-delte køl og bundbrædderne på plads og få noget luft i skroget.

Jeg husker at vi skulle dykke ved Stevns klint og besluttede at bære den oppustede gummibåd op og ned ad trappen og motor og tank ligeså. Ja, der var måske lidt inspiration til frømandskorpset.

Det var våddragten der var standard. På et tidspunkt var der nogen i klubben som begyndte at interessere sig for tørdragte. Vores instruktør arbejdede i Brandvæsenet og havde fået tiltusket sig en ældre tørdragt der bestod af 2 dele der behændigt skulle samles på midten ved at folde gummimaterialet og sætte et gummibånd ud over samlingen. Vi skulle afprøve vidunderet og tog ud en meget kold vinterdag ved Hundested og blev dumpet i et pænt stykke ude. Båden sejlede ind for at hente næste hold og det var her at min instruktør makker mærkede det kolde vand sive ind i den store samling midtpå. Der var krise, for det ville tage en del tid for båden at komme os til undsætning. Heldigvis overlevede alle med erfaring om at tørdragte ikke altid er tørre, hvilket mange har måtte sande siden.

Min egen personlige debut med tørdragt var, da jeg læste at Viking ville introducere en sportsdykkerudgave af sin professionelle tørdragt. Jeg tog derfor ind til Erik Wold i Bredgade og tilbød at jeg som instruktør kunne teste dragten og skrive en anmeldelse i klubbladet. Det var OK og jeg testede dragten på en tur til Kullen. Det vakte en vis opsigt at se den helt nye tørdragt i brug.

Da jeg skulle returnere dragten blev jeg kontaktet af en af kunderne i butikken som havde en bekendt der lå inde med en pro-

Min lærre Viking HD Neck Entry

fessionel Viking tørdragt som jeg kunne få til næsten samme pris. Det var den legendariske Viking HD Neck entry som var en top-professionel gummilærred dykkerdragt.

Dragten havde ingen lynlås, men en meget stor latex-krave som man skulle have hele kroppen igennem hver gang der skulle dykkes. Det havde selvfølgelig den fordel at der ikke kunne trænge vand igennem lynlåsen som ikke fandtes på denne model. Halsstykket som forhindrede luften i at blive presset op i hætten samt hætten blev monteret på en hård plastickrave og låst med et spændebånd. Det er den mest tørre tørdragt jeg nogensinde har haft.

Den blev desværre stjålet under reparation fra Marina dykkersport i Buddinge. Jeg har senere haft 2 andre tørdragte som aldrig har kunnet leve op til min gode gamle; på en af dem mistede jeg næsten støvlen under et dyk med Kurt Bach så jeg nær aldrig var kommet op.

Så kom tiden hvor der blev diskuteret i årevis om det skulle være "Lokumsbræddet" eller "BCD" man skulle satse på. Der var virkelig mange meninger om dette emne. Det var samtidig med at PADI så småt havde fået fodfæste i Danmark og mange mente at det var et udtryk for en unødvendig internationalisering. Lokumsbræddet var jo godt nok! Efter nogle år vandt BCD terræn og i dag ser man ikke andet.

PADI og professionelle dykkerudstyrsforretninger har spillet en væsentlig rolle i forhold til danske sportsdykkere idet de har ramt det segment der køber og bruger deres ydelser som enhver anden vare. Kurser på fleksible tidspunkter, dykkerture efter taxameter, nyt og avanceret udstyr til priser på over 100.000 kr. osv. Her ser vi også udviklingen med teknisk dykning som gør, at adrenalinet kan pumpe endnu hurtigere.

Indtil for 10-15 år siden havde dykkerudstyr ikke udviklet sig særligt meget, det var stadig baseret på grundelementerne. De senere år er der kommet specialdesignede finner, masker, regulatorer osv. Men det er ny vin på gamle flasker; de oprindelige principper i Cousteaus og Gagnans vandlunge gælder stadig.

Teknisk dykning har udviklet mulighederne for at være under vandet næsten ubegrænset hvis man kan holde styr på instrumenterne og de forskellige gasser. Dette kræver dog en del opmærksomhed som bliver taget et eller andet sted fra. Det er jo et valg man skal gøre. Cousteau og hans folk dykkede bare, dykkertabellen var ikke engang opfundet, så det var der ingen grund til at bruge tid på. BCD'en og lokumsbræddet var heller ikke opfundet, så det var heller ikke en faktor der kunne stjæle opmærksomheden fra det centrale: at nyde vægtløsheden i det fremmede univers blandt fantastiske skabninger.

Frømandsklubben Kon-Tiki
Bygaden 82
2605 Brøndby

Redaktion:
Stig Sørensen
Lay-out:
Keld Bronée
Tryk:
Brøndby Kommunes
Trykkeri